

ادبیات عمومی و تجریدی

هفته‌ای سیاسی، علمی و ادبی غزته‌در

جلد : ۲

سنه : ۲ ۱۵ صفر ۱۳۳۶ جمعه ايراسی ۱ كانون اول ۱۹۱۷ نومرو ۱۳ — ۴۴

اجمال فکار

طریق مساعیده قادیان

بر زماندنبرو برخیلی محررلرمن فہمی نیزم مسئلہ سنہ دائر مقالات یازمقدہ درلر . ارباب قلمک بو مسئلہ بی ایضاحہ اولان ہمتلری البتہ بحادر . فہمی نیستاک عینی صورتدہ اولمایوب بوبک مفرط ومعتدل اولانلری دہ واردر . بوجہ دائر یازہ حق محررکدہ وظیفہ سی نہ قدرنازک ورققدہ . چونکہ بوجہ ایچون قلمی الینہ آلدینی کبی کندی صنفیتی غیرتی کودمیوب یالکز حقیقتہ انتسابی دوشونہ رک یازمق لازم کلور . ملتہر تنور ایلہ یوب دہ حقوق وحریت شخصیلرینی قازانمق ایچون چالیشہ ررق اسارت استبداد دن قورتلد قیلرندہ بوفہمی نیزم مسئلہ سی دہ ظہور ایلر . فہمی نیزم ترقیات مدنیہ دن ومدنیتک ایجابات واحتیاجاتندن صدور ایدر . مبادیدہ حر و سربست اولان انسانلر مدنیتک ابتدالرنندہ نصل استبداد آلتہ کیروب دہ ترقیات مدنیہ ایلہ بویوکی اوزرلرندن آتمشلسہ مبادیدہ ارککار ایلہ عینی معیشتدہ بولونان قادینلردہ مدنیتک حال بدایتندہ غائب ایلدکلری حقوقلرینک استردادینی ترقیات مدنیہ زمانندہ دوشونمشلردر . فہمی نیزمہ باعث اولان شیلردن بری دہ مجبوریت تعیش در . تجملات واحتیاجات ترقیات مدنیہ صورت معیشتی سہولتہ اداره اولنہ حق برحالدہ براقایوب زیادہ چالیشمغہ مجبوریت کوستردیکندن برعائللہ نک قادینلرینی برارککک اداره سی مشکالمشور . اوروپا قادینلری «بزده قادینلر ایچون حیات سرتدر!» دیرلردی . بزده دخی قادینلر ایچون حیات سرتلشیور، معیشت کوجلشیور ! مدنیت اولہ برسیل درکہ آ کا کوزل یوللر، جدوللر آچیلورسہ کیردیکی بری معمور وآبادان قیلار . اما آ کا قارشو سدلر، مانعہ لر یاپیلورسہ اویری خراب وپریشان ایدہ رک کیرہر ! سوزی مشہوردر . اسلاملرک مدنیتدہ ترقیلری اوزوپالولردن اولدر . اوروپالولرک بر چوق آثار مدنیہ بی اسلاملردن اوکرہ نوب اوروپاہ کوتورمش اولدقلرینی واهل صلیبک حریت وحقوق ملیہ بی اسلاملردن

کورولیز . زیرا حضرت عمر زمانی فتوحاته چقان جسم اردولرده طبابت و جراحی ایفایه کافی مقدارده طبیلر بولنیوردی . سوقاق سوپورچیلکننده، بیلت کیشه لرنده، مغازه صاتیغیلغنده، دواثر مأمورلغنده قادیلر کورولدیکی شو زمانده قادیلره مکتب حقوق کشادیله دعوی وکالتی سلکنه قبولی ده استبعاد اولنه ماز . صنایع و تجارت و سائر بر چوق شیلردن قادیلر محروم ایدلدیکی زمانلرده دخی قادین حقوقنی مدافعه و دعوی ایچون محاکمه کورولمک حقنی محافظه ایله مشدر . بوقادیندن غصب اولنه مامش اولان برحقدر . دارالفنون کرسی تدریسنده دخی مدرسه لر کورلشنه تعجب ایدیله من . زیرا اولکی اسلام قادیلرلرنده او موقعی اشغال ایله یوب بر چوق عامای رجاله اجازتلر ویره ن پک چوق عالمه لریمز بولنمشدر . مسئله تحصیل علوم عالیده او اولکی اسلام قادیلری درجه لرینه واره بیللمکده در .

فاطمه علییه

« خانم الی »

بر نورسیده طفل پریشان خیال ایکن
آتمشدی طالع منی بیگانه بریره ..
بیگانه ، لکن او یله مشعشع که ، خاطره
احیا ایدر، اونوتمه بی عزم ایله سه مده بن .
هر ذره سنده ثروت و سامان و احتشام ،
هر نشوه سنده زهر، مرارتدی آشکار ،
ظاهر گبیدی هرته یه باقسه م بر اغبار ،
روحم أسیر غربت ایدی زار و خاکار ،
تألیف بینه بیوده ایتدم بن اهتمام !

برگون بهاری گلیدی او دور صباوتک ؛
بوسفور گبی خلیجه ده حاکم حدیقه لر ،
یکسر تزم ایله دی مکرم حدیقه لر ،
بر بی نه یاه مشهری اولدی طراوتک ؛
روزنلری محاط ایدی هب چله گهمک
اغصان پرشمیم طراوتنثار ایله ،
اقشام اولنجه هر طرفه انتشار ایله ،
تعطیر ایدردی دائره می عطریار ایله ؛
یاریدی او شکوفه دل غمناهمک !

بر شمه سیاه روحی مست ایله یین چیچک ،
 نازنده بر « خام آلی » نازك نهال ایدی ؛
 پر عطر و پر خیال و فسون اشتمال ایدی ؛
 برشمه که روائخ جناحه مشترک ..
 عالمده سن صباوتنک ، عنفواننک
 اُك سوگیلی شکوفه سی هم غمکساریسک ،
 ازهارك اُك نجیبی و سودا مداریسک ،
 یالکیز گچن شو عمر خرابك ننگاریسک ،
 نرمین آنیسی روح ملال اقترانک !

کاشانه المده نه گوردمه غم مدار ،
 خاطر شکندی هر نه ایشیتدمه دائماً ،
 یاديله صیرلامقده دل رقت آزما ،
 حالا بوگون او سلسله غمله زار زار ..
 سنسک یگانه خاطره لطفی جله مک !
 نسیانه او غراسین او وقوعات قاهره ،
 هپ خاطرات ماضیه ، اُکدار سائره ،
 آنجق سنی محافظه ایتسین شو خاطره ..
 قانون تسلیتکری سندنک مجله مک !

ازمان تعاقب ایله یهرك هانگی مسکنه
 گیتدمه ، تحت روزنه خوابگاهمک
 غرس ایتدیرردی زهره سودا پناهیمک
 سرعتله باشقه برکوکنی مادرمینه ..
 تقدیس یاد حرمتته مهربانمک !
 قبرنده بنده مادرمک یاتدیغم زمان ،
 غرس ایله سین ضارعه الله ایچون آمان ،
 بردست عاطفت سنی آی نازنین فدان ،
 سن روح وفکری اول ابدی آشیانمک !

روم ایلی حصارى : ۱۲ آغستوس ۱۹۱۷

نظاره بنت عثمانه